

Εντυπώσεις από εκπαιδευτική επίσκεψη στις Η.Π.Α.

Β. Παπαδόπουλος

Λέκτορας Χειρουργικής Α.Π.Θ.

«Σαν βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος, γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις»

Κ. Καβάφης

Από αρχαιοτάτων χρόνων ήταν γνωστή η μέθοδος απόκτησης γνώσεων με την πραγματοποίηση επισκέψεων και εκπαιδευτικών ταξιδιών σε νέες χώρες και πολιτισμούς. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελούν ο Πλούταρχος (46-120 μ.Χ.) και ο Ηρόδοτος (490-425 π.Χ.), ο τελευταίος μάλιστα λέγεται ότι επισκέφθηκε όλο σχεδόν τον τότε γνωστό κόσμο. Αλλά και ο πατέρας της Ιατρικής Ιπποκράτης πριν συγγράψει το πολύτιμο και τεράστιο έργο, που φέρει τ' όνομά του, επισκέφθηκε πολλές πόλεις της εποχής εκείνης, με σκοπό την μελέτη των ιατρικών πραγμάτων, που ίσχυαν σε κάθε μία από αυτές.

Ιδιαίτερα σήμερα που ο άνθρωπος έχει σχεδόν εκμηδενίσει τις αποστάσεις, το ταξίδι με σκοπό την επιστημονική γνώση αποτελεί κύριο μέσο ενημέρωσης στις διάφορες επιστήμες και κυρίως στην Ιατρική. Τα διάφορα συνέδρια τοπικά ή διεθνή, οι οργανωμένες σειρές ειδικών μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, τα εφαρμοσμένα εργαστήρια, τα εξειδικευμένα και υψηλού επιπέδου νοσηλευτικά κέντρα αποτελούν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα και πόλο έλξης για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών ταξιδιών και επισκέψεων.

Εμφορούμενος από το πνεύμα και την επιθυμία της νέας γνώσης πραγματοποίησα και εγώ το περασμένο καλοκαίρι στα πλαίσια τρίμηνης εκπαιδευτικής άδειας ένα ταξίδι στις Η.Π.Α. κατά τη διάρκεια του οποίου είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ ένα αξιόλογο ιατρικό κέντρο, το Νοσοκομείο Rhode Island, του πανεπιστημίου Brown, στο Providence της πολιτείας Rhode Island and Providence Plantations.

Η πολιτεία του Rhode Island and Providence Plantations (η μικρότερη πολιτεία των Η.Π.Α. με το μεγαλύτερο όνομα) βρίσκεται στην ανατολική ακτή των ΗΠΑ, μεταξύ δύο μεγάλων πόλεων της Βοστώνης και της Νέας Υόρκης. Ιδρύθηκε από τον Roger Williams το 1636, ο οποίος μόλις αντίκρισε το σχήμα της του θύμισε την Ελληνική νήσο Ρόδο και την ονόμασε Rhode island.

Το πανεπιστήμιο του Brown ιδρύθηκε το 1764 και είναι το τρίτο αρχαιότερο στην Νέα Αγγλία, και το 7^ο σε όλη την Αμερική. Αρχικά είχε το όνομα Rhode Island, και το 1804 μετονομάστηκε σε Brown, μετά από δωρεά 5.000 \$ ενός πλουσίου εμπόρου του Nicholas Brown.

Στο νοσοκομείο του Rhode Island η οργάνωση και η τάξη των χώρων αλλά και των λειτουργιών ήταν υποδειγματικές και άψογες. Ο σύγχρονος εξοπλισμός και η επάρκεια των μέσων δημιουργούν ιδανικές συνθήκες εργασίας για τον γιατρό και το λοιπό προσωπικό. Εντυπωσιακή ήταν η

Νοσοκομείο Rhode Island.

Πανεπιστήμιο Brown, Providence, RI.

σοβαρότητα και η υπευθυνότητα στην εκτέλεση της καθημερινής ιατρικής πράξης καθώς και το πνεύμα αгаστικής συνεργασίας στην αντιμετώπιση των διαφόρων ιατρικών προβλημάτων. Η παραϊατρική υποστήριξη είναι ουσιαστική και ο γιατρός περιορίζεται στο καθαρώς ιατρικό του έργο.

Η ορθή εκπαίδευση των ειδικευομένων ιατρών αποτελεί μία από τις προτεραιότητες του πανεπιστημίου και επιτυγχάνεται μέσα από συνεχή σεμινάρια και καθημερινές επιστημονικές συναντήσεις όπως του τραύματος (trauma and critical care conference), της νοσηρότητας και θνητότητας (morbidity and mortality conference), εισηγήσεων και ομιλιών (grand rounds), ογκολογικών συναντήσεων (tumor boards) καθώς και πολλές πιο εξειδικευμένες συναντήσεις όπως του μαστού, των εγκυμμάτων, κ.α. Για να επιτευχθούν όλες αυτές οι συναντήσεις απαιτείται εκτός των άλλων και επάρκεια χρόνου, με αποτέλεσμα οι ειδικευόμενοι να προσέρχονται στο νοσοκομείο στις 5:00 το πρωί για να τελειώσουν το βράδυ 8:30-10:00 μμ. Ωράρια εξωφρενικά για την Ελληνική πραγματικότητα, το όφελος όμως αυτής της υπερπροσπάθειας είναι να τελειώνουν την ειδικότητα της γενικής χειρουργικής (5 έτη) πραγματοποιώντας 1.300 έως 1.500 προσωπικές εγχειρήσεις!!

Μία ακόμη ουσιαστική διαφορά ήταν και το γεγονός ότι δεν υπήρχε η διάταξη των κλινικών που υπάρχει στα δικά μας νοσοκομεία. Οι ασθενείς μετά την εισαγωγή τους τοποθετούνταν σε οποιοδήποτε κρεβάτι του νοσοκομείου ήταν ελεύθερο. Αυτό βέβαια έχει το μειονέκτημα να δυσκολεύει το έργο των γιατρών καθώς αυτοί πρέπει να επισκέπτονται σχεδόν όλες τις πτέρυγες και ορόφους του νοσοκομείου για να δουν τους διασκορπισμένους ασθενείς. Από την άλλη πλευρά όμως αξιοποιείται στο έπακρο η πληρότητα του νοσοκομείου χωρίς να παρατηρείται το σύνθημα για τα Ελληνικά δεδομένα κάποιες πτέρυγες του νοσοκομείου να είναι υπερφορτωμένες και κάποιες άλλες άδειες.

Εγχειρήσεις οι οποίες απαιτούν νοσηλεία λίγων ωρών (νοσηλεία μίας ημέρας) είναι πολύ συνηθισμένες στις Η.Π.Α. και ως γνωστόν αυτό οδηγεί στην εξοικονόμηση χώρου, χρόνου και χρημάτων. Ο ασθενής μετά από το χειρουργείο παραμένει λίγες ώρες στην αίθουσα ανάνηψης και μετά πηγαίνει στο σπίτι του. Επεμβάσεις όπως χολοκυστεκτομές, πλαστικές κηλών, θυρεοειδεκτομές, παραθυρεοειδεκτομές και πλήθος άλλων μικρών σχετικά επεμβάσεων διενεργούνται στα χειρουργεία μίας ημέρας.

Τα ηλεκτρονικά αρχεία με στοιχεία από το ιστορικό, τις εργαστηριακές εξετάσεις, ακόμη και τις διάφορες ακτινολογικές εξετάσεις των ασθενών, είναι δεδομένα και προσβάσιμα με τον κατάλληλο κωδικό από κάθε υπολογιστή που βρίσκεται στο νοσοκομείο. Τα πρακτικά των χειρουργικών

Ο Καθηγητής κ. Μ. Βεζερίδης με τον Av. Καθηγητή κ Ε. Φαχαντίδη.

επεμβάσεων υπαγορεύονται δια τηλεφώνου στο τηλεφωνικό κέντρο, μαγνητοφωνούνται, κατόπιν η γραμματέας καταγράφει το κείμενο στο ηλεκτρονικό δίκτυο και ο χειρουργός την άλλη ημέρα το διαβάζει, το διορθώνει και το υπογράφει ηλεκτρονικά, για να κλείσει ο φάκελος του ασθενούς.

Το υψηλό επίπεδο των παρεχομένων ιατρικών υπηρεσιών στις ΗΠΑ, επιτυγχάνεται και από έναν μεγάλο αριθμό ρυθμιστικών και ελεγκτικών μηχανισμών, οι οποίοι λειτουργούν ακατάπαυστα εκ μέρους της διοίκησης των νοσοκομείων και της πολιτείας και οδηγούν στη βελτίωση και την πρόοδο. Τα διάφορα πρωτόκολλα στην αντιμετώπιση κάθε πιθανής και απίθανης καταστάσεως και ο έλεγχος εφαρμογής τους αποτελούν τον ιερό κανόνα που οδηγεί στην επίτευξη αυτής της υψηλής ποιότητας παρεχομένων υπηρεσιών.

Ο προβληματισμός που αυτόματα σε διακατέχει όταν αντικρίζεις την οργάνωση, τον τρόπο διοίκησης και την αποτελεσματικότητα των νοσοκομείων αυτών είναι γιατί να μην τα καταφέρνουμε το ίδιο καλά και εμείς στην χώρα μας. Οι ικανότητές μας όχι μόνον δεν υπολείπονται αλλά είναι πολύ υψηλότερες από τις αντίστοιχες των αμερικανών και αυτό διαφαίνεται περίτρανα από τους Έλληνες που εργάζονται εκεί και διαπρέπουν. Στο συγκεκριμένο πανεπιστήμιο διδάσκει και εργάζεται ο συμπατριώτης μας Καθηγητής της Χειρουργικής Μ. Βεζερίδης, ο οποίος ακούραστα καθοδηγεί και διδάσκει με πολλή αγάπη νεότερους συναδέλφους, και είναι πάντοτε πρόθυμος να βοηθήσει τους Έλληνες που ζήτησαν ή θα ζητήσουν την βοήθειά του. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγομαι και εγώ, καθώς και ο Αντιπρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Αναπληρωτής Καθηγητής Ε.Φαχαντίδης, ο οποίος μετεκπαιδεύθηκε πριν λίγα χρόνια στο ίδιο πανεπιστήμιο. Η αγάπη και η νοσταλγία του κ.Βεζερίδη για την Ελλάδα είναι άσβηστες και όπως όλοι οι Έλληνες του εξωτερικού έτσι και αυτός είναι πρόθυμος να προσφέρει κάθε βοήθεια για τη βελτίωση των συνθηκών στα Ελληνικά Νοσοκομεία και Πανεπιστήμια.